

ZAKAJ?

KDAJ?

KAJ?

ZAKAJ?

KAJ?

KDAJ?

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

KAJ?

KDAJ?

ZAKAJ?

Svetovni voditelji so na Vrhu Organizacije združenih narodov (OZN) o trajnostnem razvoju, ki je potekal kot zasedanje na visoki ravni Generalne skupščine OZN med 25. in 27. septembrom v New Yorku, sprejeli Agendo 2030 za trajnostni razvoj – novo razvojno agendo, ki usmerja prizadevanja na področju razvoja nadaljnjih 15 let. Nova razvojna agenda opredeljuje univerzalen pristop do razvoja – cilje trajnostnega razvoja implementirajo tudi države donatorice razvojne pomoči. Cilji trajnostnega razvoja na uravnotežen način naslavlajo tri dimenzije trajnostnega razvoja (ekonomsko, socialno in okoljsko) in so implementirani skozi partnerstva relevantnih deležnikov.

OD RAZVOJNIH CILJEV TISOČLETJA ...

Svetovni voditelji so se leta 2000 z Milenijsko deklaracijo zavezali, da si bodo s skupnimi moči prizadevali za globalni razvoj, in s tem namenom sprejeli **osem razvojnih ciljev tisočletja** (*Millennium Development Goals*). Rok za uresničitev teh ciljev je bil postavljen v leto 2015. Milenijska deklaracija velja za prvi mednarodno dogovorjen okvir za odpravo svetovne revščine, lakote, bolezni in neenakosti.

Glede na **Poročilo o doseganju razvojnih ciljev tisočletja za leto 2015** so cilji spodbudili najbolj uspešno gibanje za odpravo revščine v zgodovini človeštva. Od leta 1990, ki je bilo določeno kot izhodiščno za spremljanje napredka pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja, se je število ljudi, ki živijo v skrajni revščini, zmanjšalo za več kot polovico, občutno se je izboljšala enakost med spoloma na področju izobraževanja in tudi na splošno (zastopanost žensk v parlamentih se je skoraj podvojila), prepolovila se je stopnja smrtnosti otrok pred dopolnjenim petim letom starosti in smrtnosti novorojenčkov, umrljivost mater je padla za 45 odstotkov. Napredek pri

2000

Izkoreniniti skrajno revščino in lakoto.

Doseči univerzalno osnovnošolsko izobrazbo.

Zagotoviti enakost med spoloma in opolnomočiti ženske.

Zmanjšati smrtnost otrok.

Izboljšati zdravje mater.

Boriti se proti virusu HIV/AIDSU, malariji in ostalimi boleznimi.

Zagotoviti okoljsko trajnost.

Vzpostaviti globalno partnerstvo za razvoj.

2015

Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu.

Odpraviti lakoto, doseči prehransko varnost in izboljšano prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo.

Poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih.

Vsem zagotoviti vključujoče in enako kakovostno izobraževanje ter spodbujati vseživljenjsko učenje.

Doseči enakost spolov in opolnomočenje vseh žensk ter deklet.

Vsem zagotoviti dostopnost in trajnostno upravljanje vodnih virov ter dostopnost sanitarij.

... DO CILJEV TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

zmanjšanju smrtnosti zaradi malarije, tuberkuloze in drugih nalezljivih bolezni je izjemen. Več kot dve milijardi ljudi sta dobili dostop do ustreznih sanitarij. Vendar poročilo opozarja na neenakomeren napredek med regijami in državami. Kot največjo grožnjo človekovemu razvoju poročilo izpostavlja konflikte. Države, ki jih pestijo konflikti, imajo namreč pogosto najvišjo stopnjo revščine. Ostaja tudi neenakost med spoloma. Še vedno 800 milijonov ljudi živi v skrajni revščini in lakoti. Na področju okolja so se svetovne emisije ogljikovega dioksida od leta 1990 povečale za več kot polovico, hkrati pa pomanjkanje vode pesti že okrog 40 odstotkov ljudi na svetu.

Novi globalni cilji postavljajo nove temelje pri naslavljanju neenakosti, gospodarske rasti, dostojnih delovnih mest, iz-zivov mest in naselij, industrializacije, energije, podnebnih sprememb, trajnostne potrošnje in proizvodnje ter miru in pravičnosti. Nov razvojni okvir – 17 ciljev trajnostnega raz-voja s skoraj 170 podcilji – je občutno obsežnejši kot razvojni cilji tisočletja. Ključno sporočilo nevladnih organizacij pri pripravi nove razvojne agende je bilo, da ta ne sme nikogar pustiti zadaj.

2030

Vsem zagotoviti dostop do cenovno dosegljive, zanesljive, trajnostne in moderne energije.

Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno ter produktivno zaposlenost in dostojno delo za vse.

Graditi prožno infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije.

Zmanjšati neenakosti znotraj držav in med njimi.

Ustvariti vključujoča, varna, prilagodljiva in trajnostna mesta ter naselja.

Zagotoviti trajnostne načine porabe in proizvodnje.

Sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam.*

Ohraniti in trajnostno uporabljati oceane, morja ter morske vire za trajnostni razvoj.

Zaščititi, obnoviti in spodbujati trajnostno rabo kopenskih ekosistemov, trajnostno upravljati z gozdovi, boriti se proti dezertifikaciji, zaustaviti degradacijo zemljišč in obrniti trend k njihovem izboljševanju ter zaustaviti izgubo biotske raznovrstnosti.

Spodbujati miroljubne in vključujoče družbe za trajnostni razvoj, vsem zagotoviti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in vključujoče institucije na vseh ravneh.

Okrepiti sredstva za izvajanje globalnega partnerstva za trajnostni razvoj in ga revitalizirati.

*Upošteva, da je Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja primarni mednarodni in medvladni forum za pogajanja o ukrepih zoper podnebne spremembe.

2015 = PRELOMNO LETO ZA RAZVOJ

Skupna Prihodnost 2015

Letošnje leto za mednarodno razvojno sodelovanje ni ključno le zaradi sprejema novih razvojnih ciljev, ki nadgrajujejo razvojne cilje tisočletja, ampak zaradi še treh mednarodnih konferenc, katerih rezultati so tesno povezani z novo razvojno agendo. Niz najpomembnejših svetovnih konferenc se bo zaključil s Svetovnim humanitarnim vrhom, ki bo potekal maja 2016 v Istanbulu (Turčija).

Marca je v Sendaju na Japonskem potekala **Tretja svetovna konferenca Združenih narodov o zmanjšanju tveganja nesreč**, ki se je zaključila s sprejetjem Sendajskega okvira za zmanjševanje tveganja nesreč: 2015–2030. Nov okvir določa sedem globalnih ciljev: bistveno zmanjšanje globalne umrljivosti zaradi nesreč; znatno zmanjšanje števila prizadetih oseb; zmanjšanje gospodarske škode v razmerju do svetovnega BDP; znatno zmanjšanje škode na kritični infrastrukturi in motenj osnovnih storitev, vključno z zdravstvenimi in izobraževalnimi storitvami; povečanje števila držav z nacionalnimi in lokalnimi strategijami za zmanjšanje tveganja nesreč do leta 2020; okrepljeno mednarodno sodelovanje in boljši dostop do sistemov zgodnjega opozarjanja ter informacij in ocen o tveganju zaradi nesreč.

Sledila je **Tretja mednarodna konferenca o financiranju za razvoj**, ki je potekala julija v Addis Abebi v Etiopiji. Sklepni dokument konference – Akcijska agenda Tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj v Addis Abebi – potrjuje močno politično zavezo za soočenje z izzivom financiranja in ustvarjanja ugodnega okolja na vseh ravneh za trajnostni razvoj v duhu globalnega partnerstva in solidarnosti, saj za uresničitev ambiciozno zastavljene razvojne agende po letu 2015 potrebujemo globalen, celovit in v prihodnost usmerjen okvir financiranja. Kot presečna področja, ki omogočajo sinergijske učinke pri doseganju napredka, dokument navaja socialno varstvo in javne storitve, izkoreninjenje lakote in podhranjenosti, preseganje infrastrukturnih vrzeli, spodbujanje vključujoče in trajnostne industrializacije, produktivno zaposlenost, varovanje ekosistemov ter spodbujanje miroljubnih in vključujočih družb, ter poziva države k okrepljenim naporom za doseganje zastavljenih ciljev glede obsega uradne razvojne pomoči.

Leto se bo zaključilo z 21. konferenco pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja oz. COP21 (t. i. **pariška podnebna konferenca**), ki bo potekala decembra v Parizu. Prvič v več kot 20 letih pogajanj si države pogodbenice prizadevajo za doseg pravo zavezujočega in univerzalnega dogovora o podnebnju s ciljem ohranjanja globalnega segrevanja pod 2 °C.

VIRI

- www.milenijski-cilji.org
- www.undp.org/content/undp/en/home/librarypage/mdg/the-millennium-development-goals-report-2015.html
- sustainabledevelopment.un.org
- www.sos112.si/slo/clanek.php?catid=27&id=7490
- www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodno_razvojno_sodelovanje_in_humanitarna_pomoc/politike_mrs/financiranje_za_razvoj
- www.cop21.paris.org/about/cop21

action/2015

Gradivo je pripravljeno v sklopu projekta »Razvoj NVO za učinkovitejši in uspešnejši izvajanje projektov s področja mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči«, ki ga financira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije, in projekta Action/2015. **Action/2015** je rastoče državljansko gibanje s skoraj 2.000 sodelujočimi organizacijami in koalicijami iz 145 držav. Združuje nas prepričanje, da je leto 2015 ključno za napredek v boju proti podnebnim spremembam, revščini in neenakostim. Aktivnostim pobude se je pridružila tudi SLOGA – platforma nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarne pomoči.